

razvrščeni v 9 sklopov. Med najbolj znanimi avtorji so imena, kot so Samuel P. Huntington (*The Clash of Civilisation?*), Hans Küng (*A Global Ethics as a Foundation for Global Society*), David Harvey (*Time-Space Compression and the Rise of Modernism*), Ted C. Fishman (*The Joys of Global Investment*), Dani Rodrik (*Has Globalization Gone Too Far?*), Sadako Ogata (*Peace, Security, and Humanitarian Action*), John Tomlinson (*Cultural Imperialism*), Frank J. Lechner (*Global Fundamentalism*), Arjun Appadurai (*Disjuncture and Difference in the Global Cultural Economy*), Paul Wapner (*Greenpeace and Political Globalism*) in drugi.

Vprašanja, ki jih je v modernem in postmodernem času povzročil proces globalizacije, se nanašajo predvsem na funkcionalno arhitekturo (politično, ekonomsko, kulturno) nacionalnih skupnosti, ki so usmerjene predvsem v državno oziroma v lokalno suverenost, avtonomijo, ki jamči za ohranjanje identitete na vseh nivojih. Pri tem se v analizah fenomenov, ki so v zvezi z globalizacijo, pojavlja "močna teorija identitete", ki jo zagovarjajo privrženci močne lokalne suverenosti na vseh področjih socialne in politične ontologije, pa tudi "slaba teorija identitete", ki jo zastopajo lastniki mednarodnega kapitala v multinacionalnih združbah.

Optimistični scenarij globalizacije se začne z rabo koncepta liberalizacije, z multikulturnimi vrednotami

sodobne družbe, znotraj katere je s pomočjo standardizacije, informacijske tehnologije in mobilnega partnerstva možno uveljaviti socialno in pravno ravnovesje v svetu. To pa prikriva interes kapitala, da spremeni in preuredi vse sektorje socialne ontologije, da naredi eno prostorsko-časovno kompresijo, znotraj katere postane absolutni gospodar in edina vrednota denar. Pesimisti in skeptiki, ali globofobi, karakterizirajo fenomene nove globalizacije kot novi kolonializem in imperializem, ki ga uveljavlja transnacionalni in spekulativni kapital v rokah multinacionalnih kapitalskih združb. Mobilnost kapitala pa vidijo kot umik lastništva z enega delovnega okolja in selitev na področja z manj plačano delovno silo. Ta mobilnost kapitala in spremenjen način dela v bolj sofisticirano in tehnološko zahtevno delo povzroča "liberalizacijo lokalnega", brezposelnost ali ekonomsko migracijo.

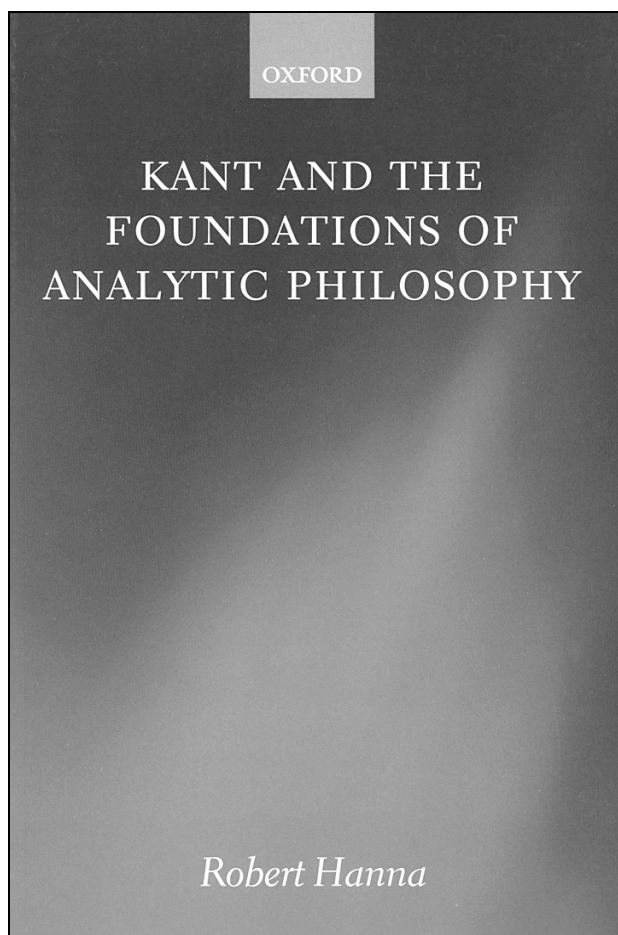
Zbornik *The Globalization Reader* korektno predstavi vse vidike globalizacije in z njo povezane fenomene. V njem so podana mnenja za in proti globalizaciji, čeprav obstaja občutek da gre za proces, ki se ga ne da več ustaviti s pomočjo demokratičnih sredstev odločanja. Po eni strani se je globalizacija že uveljavila kot nujnost sodobnega postmodernega kapitalskega načina trgovanja z "mrtvimi (slabo plačanimi) dušami" po globalnih vaseh sveta, po drugi pa kot premagovanje distance, kot odpiranje in primerjalna prilagoditev identitet. Ta zbornik pomaga pri izbiri pristopa k razumevanju tistega, kar se nam dogaja in vključuje tudi nas same.

Nijaz Ibrulj

Robert Hanna: KANT AND THE FOUNDATIONS OF ANALYTIC PHILOSOPHY. Oxford, Clarendon Press, 2002, xv + 312 str.

Robert Hanna, profesor filozofije na koloradski univerzi Boulder, si je v knjigi *Kant and the Foundations of Analytic Philosophy* zastavil zapleteno nalogo vzpostavljati konceptualne relacije med analitično in transcendentno filozofijo, predvsem Kantovo filozofijo, ki izhaja iz kritike uma. Naloga je težka predvsem zato, ker ne v evropski in tudi ne v anglo-ameriški filozofiji ne obstaja doktrinarna povezava med tema dvema področjema filozofskih raziskav, z izjemo zanimanja, ki ga je že pred 30 leti pokazal Sir Peter F. Strawson (glej: *Individuals* in tudi *The Boundaries of Senses*) in v novjšem času Hilary Putnam.

Poskus kognitivnosemantične interpretacije transcendentne filozofije temelji predvsem na tistem, kar je povedal že Gottlob Frege, oče analitične filozofije, ko si je v delu *Die Grundlagen der Arithmetik* (1884) zastavil kantovsko vprašanje, ali so matematične resnice analitični ali sintetični stavki apriori, oziroma, ali je možno z

uporabo stavčnega računa izpeljati matematično simbo-liko iz majhnega števila logičnih resnic (pravil). Vprašanja o semantičnih in strukturalnih lastnostih jezika so se razširila med filozofi jezika in filozofi logike (Russell, Wittgenstein, Carnap, Quine). V uvodu knjige *Kant and the Foundations of Analytic Philosophy* Robert Hanna razkriva: "Ta knjiga ima dva pristno prepletena vidika. Najprej je interpretativno raziskovanje Kantove masivne in plodne Kritike čistega uma, nato pa še kritičen esej o zgodovinskih zasnovah analitične filozofije od Gottloba Fregeja do W. V. O. Quina".

Knjiga je razdeljena na pet poglavij, v katerih avtor poveže analitično filozofijo, ki je nastajala kot dominantna intelektualna aktivnost v avstro-nemški in anglo-ameriški filozofiji od Fregeja do Quina s Kantovo trans-cendentalno filozofijo, logiko in moralno teorijo. Najbolj značilno za ta pristop je poudarjanje možnosti, ki obstajajo v Kantovi filozofiji kot stični teoriji uma, znotraj katere se razkrivajo sposobnosti analitičnega in tudi sintetičnega uma in nenazadnje možnosti interpretacije vprašanja identitet, ki jih omogočajo ti dve lastnosti umskega poenotenja zunanje vsebine in no-tranjih apriornih pogojev spoznavanja.

Lahko rečemo, da v Kantovi filozofiji obstajajo deli,

ki jih lahko primerjamo z raziskavami sodobne "fuzzy" logike. Predvsem pa mislimo na del Kritike čistega uma "Antizipationen der Wahrnehmung", v katerem Kant obravnava realnost v pojavu kot vrednost med 0 in 1 in na ta način tudi anticipira temeljne koncepte "fuzzy" logike, kot je funkcija pripadnosti ali funkcija pojava oziroma funkcija stopenj, v kateri se realiteta v pojavu nahaja.

Nijaz Ibrulj

J. M^a. Blázquez Martínez, J. Remesal Rodríguez (eds.): ETUDIOS SOBRE EL MONTE TESTACCIO (ROMA) I. Union académique internationale, Corpus international des timbres amphoriques (Fascicule 7) bajo los auspicios de la Real Academia de la Historia (CITA 7). Barcelona, Publicacions Universitat de Barcelona, 1999.

Za študij rimskodobnih amfor predstavlja grič Monte Testaccio (v nadaljevanju MT) južno od Aventina v Rimu najvažnejše in najbogatejše najdišče. MT je pravzaprav do ok. 30 metrov visoko umetno nasutje iz milijonov črepij transportnih amfor, ki so nastale v bližnjih pristaniških in skladiščnih objektih v času od avgustejske dobe do druge polovice 3. stoletja. Kljub temu, da MT kot zaključena celota predstavlja enkratni arhiv rimske gospodarske zgodovine, so z obsežnejšimi arheološkimi raziskavami začeli šele leta 1989. Takrat je stekel obsežen raziskovalni projekt, ki ga pod vodstvom izdajateljev pričujoče knjige izvaja ekipa španskih raziskovalcev z Univerze v Barceloni (*Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga. Facultat de Geografia i Història, Universitat de Barcelona*), z njimi pa sodelujejo italijanski kolegi z Univerze *La Sapienza* v Rimu (*Dipartimento di Scienze della Terra. Università degli Studi di Roma "La Sapienza"*). MT je za španske raziskovalce zanimiv predvsem zaradi amfor za oljčno olje tipa Dressel 20, ki so jih izdelovali v provinci Betiki na jugu Iberskega polotoka (danes pokrajina Andaluzija) in predstavljajo večino vsega amforičnega depozita na MT (do 85%).

Osrednja tema knjige, ki je tukaj predstavljena, so izsledki proučevanj keramičnega gradiva, izkopanega med letoma 1989 in 1990. Knjigo je pod okriljem španske "Kraljeve akademije za zgodovino" (*Real Academia Española de la Historia*) izdala univerza v Barceloni, sicer pa se kot sedmi zvezek vključuje v posebno serijo "Mednarodnega akademskega združenja" (*Union Académique Internationale*), v kateri naj bi objavljali žige na rimskih amforah (*Corpus international des timbres amphoriques*). Razdeljena je na dva velika razdelka (Parte I in II), v prvem so v osmih prispevkih španskih avtorjev predstavljene historično-arheološke študije materiala, izkopanega med letoma 1989 in 1990, v drugem delu, kjer prevladujejo italijanski avtorji, pa so zbrane